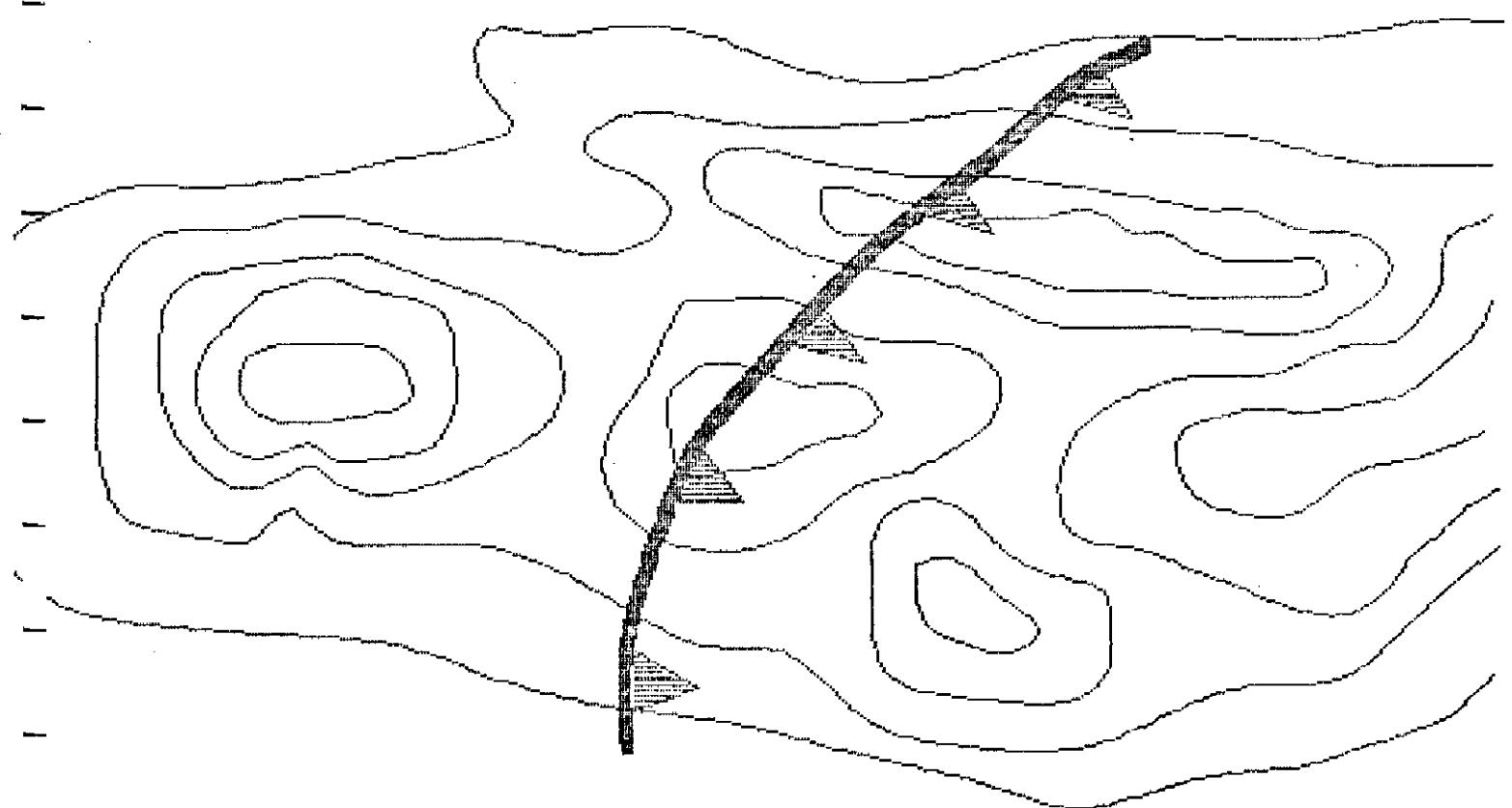

Ο ΓΕΩΛΟΓΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ 1:5000
ΚΑΙ ΤΟ ΥΠΟΜΝΗΜΑ

---

5. ΓΕΩΛΟΓΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ 1:5000 ΚΑΙ

ΤΟ ΥΠΟΜΝΗΜΑ

Στα πλαίσια της Μικροζωνιής Μελέτης εκπονήθηκε γεωλογικός χάρτης σε ιλίμανα 1:5000 της ευρύτερης περιοχής της πόλης της Καλαμάτας και των ανατολικών περιοχών όπου βρίσκονται τα χωριά Ελαιοχώρι (Γιάννιτσα), Περιβολάνια, Διάσελλο και Κάτω Καρβέλι.

Στα πλαίσια αυτής της εργασίας και εξαιτίας κυρίως του επειγοντος χαρακτήρα και του ότι ο ακριβής προσδιορισμός των απολιθωμάτων απαιτεί μεγάλο χρονικό διάστημα, ήταν εκ των πραγμάτων αδύνατο να έχει από άποψη στρωματογραφίας την ακρίβεια που πρέπει να έχει ένας χάρτης αυτής της ιλίμανας. Γιάτο λόγο αυτό κυρίαρχησε στη σκέψη και καταβλήθηκε ιδιαίτερη προσάθεια η χαρτογράφηση να είναι λεπτομερής ακριβής από λιθοστρωματογραφική άποψη, έτσι ώστε μέσα από την χαρτογράφηση να συμπεριλαμβάνονται τα χαρακτηριστικά της περιοχής. Με το σκεπτικό αυτό έγινε και η σύνταξη του υπομνήματος του χάρτη που για καθαρά τεχνικούς λόγους δεν δίδεται σε κάθε φύλλο χάρτη αλλά έχει ενσωματωθεί στο κείμενο της μελέτης.

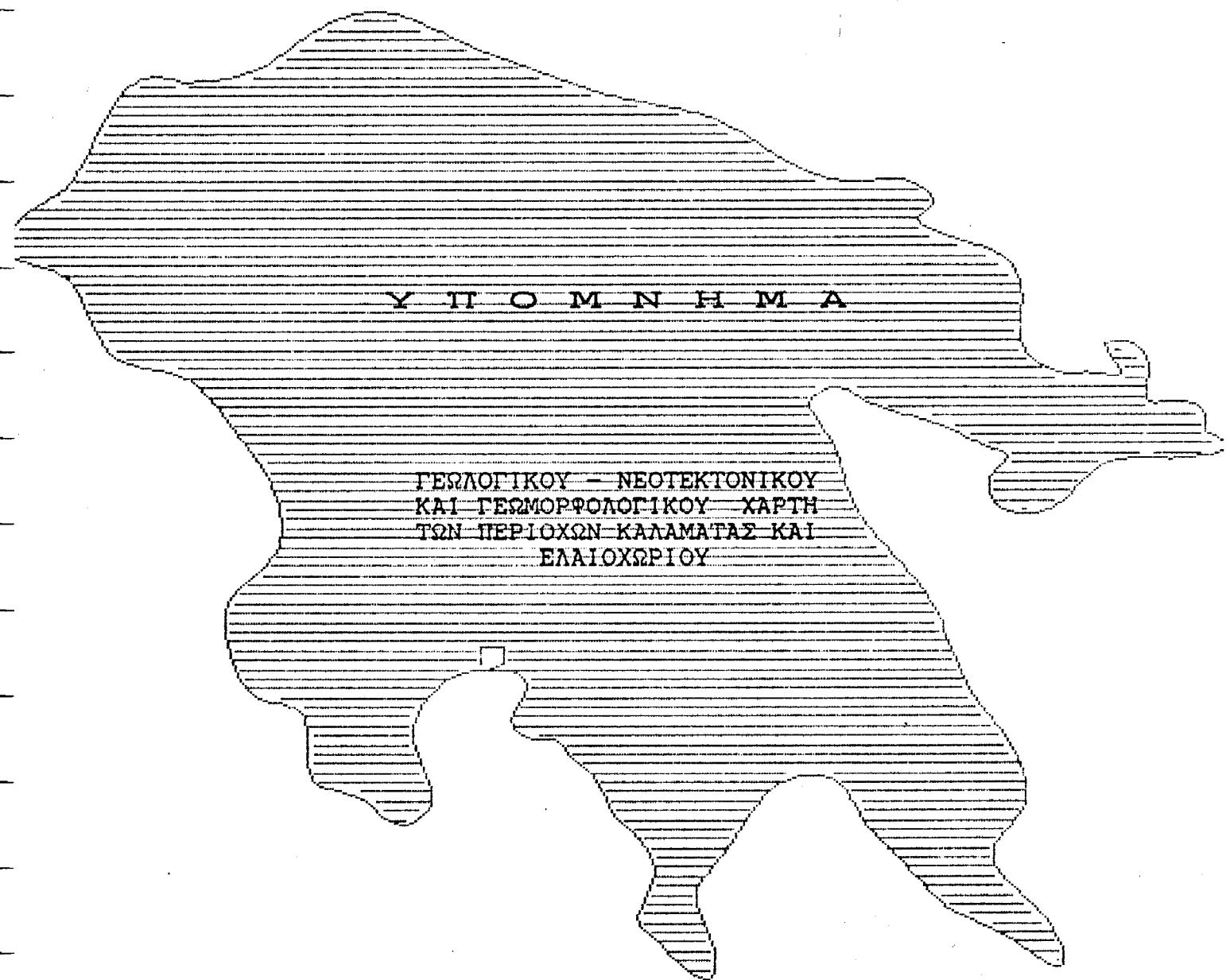
Στο υπόμνημα δίδονται:

- I. Λεπτομερής περιγραφή της λιθολογίας του κάθε σχηματισμού
- II. Η ηλικία που αναφέρεται στο υπόμνημα βασίζεται στα υφεστάμενα βιβλιογραφικά δεδομένα και γενικά στην εμπειρία της ερευνητικής ομάδας από χαρτογραφήσεις γειτονικών και άλλων περιοχών.
- III. Σχετικά με το πάχος που δίδεται για κάθε σχηματισμό κρίνεται σκόπιμο να αναφερθούν τα παρακάτω που πρέπει να λάβει σοβαρά υπόψη ο χρήστης του.

- Το πάχος σε πολύ λίγες περιπτώσεις είναι δυνατόν να υπολογισθεί με ικανοποιητική ακρίβεια τουλάχιστον σ' αυτή τη φάση.
- Στις περισσότερες περιπτώσεις αναφέρεται ορατό πάχος και δίνεται με την ένδειξη $> 50 \text{ μ.}$ για παράδειγμα.
- Γιά τους διάφορους σχηματισμούς της ενότητας της Πίνδου το πάχος που αναφέρεται δεν αντιστοιχεί στο πρωτογενές πάχος του σχηματισμού αλλά στο μέγιστο συνολικό πάχος του πτυχωμένου σχηματισμού από την επιφάνεια της επώθησης.
- Γιά το πάχος των νεογενών σχηματισμών έχουν ληφθεί υπόψη τα αποτελέσματα γεωτρητικών εργασιών που έχουν γίνει γιά υδρογεωλογικούς σκοπούς.
- Το πάχος του ερυθροπυριτικού ηλαστικού σχηματισμού στη με-

λετηθείσα περιοχή που είναι σχετικά μικρό, καίτοι γενικά φαίνεται εύνολος ο προσδιορισμός του, εν τούτοις είναι δυνατόν να πρατηρηθούν αποκλίσεις κατά θέσεις από τις τιμές που δίδονται, επειδή πριν από την απόθεση του είχε διαμορφωθεί ένα παλαιοανάγλυφο.

- Το πάχος των υπολοίπων τεταρτογενών σχηματισμών είναι σχετικά μικρό αλλά ο ακριβής προσδιορισμός του θα γίνει μετά την γεωφυσική διασκόπηση.

Πανεπιστήμιο Αθηνών
Γεωλογικό Τμήμα
Τομέας Δυναμικής-Τεκτονικής
& Εφαρμοσμένης Γεωλογίας

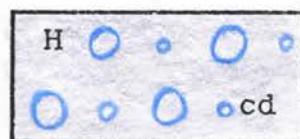
Το υπόμνημα που ακολουθεί αναφέρεται περιληπτικά στους σχηματισμούς που περιλαμβάνονται στην περιοχή που χαρτογραφήθηκε. Περισσότερες λεπτομέρειες περιέχονται στο κείμενο που συνοδεύει τον χάρτη.

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

ΓΕΩΛΟΓΙΚΟΥ — NEOTEKTONIKΟΥ ΧΑΡΤΗ

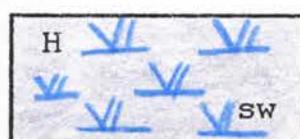
ΜΕΤΑΛΠΙΚΟΙ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ

ΟΛΟΚΑΙΝΟ

Παράκτιες αποθέσεις: Ασύνδετες κροκάλες με διάμετρο μέχρι 10 cm και χονδρόκοκκοι άμμοι. Εμφανίζονται κατά μήκος της παραλιακής θάλασσας του Μεσσηνιακού κόλπου και καλύπτουν ένα εύρος από 20-80 m περίπου.

* $V_p = 300-1400 \text{ m/sec}$
 $\rho = 2.0 \text{ gr/cm}^3$

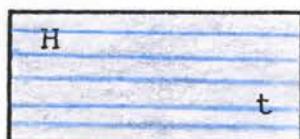
Ελώδεις αποθέσεις: Ιλυοαμμώδεις σχηματισμοί με φυτικά λείψανα που εμφανίζονται στο δυτικό τμήμα της περιοχής του χάρτη. Το ακριβές όριό τους με τους άλλους σχηματισμούς δεν είναι σαφές λόγω της έντονης φυτοκάλυψης.

$V_p = 1300-2000 \text{ m/sec}$
 $\rho = 2.0-2.5 \text{ gr/cm}^3$

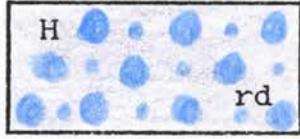
Terra rossa: Αποτελείται από ερυθροπηλούς με μικρές ασβεστολιθικές λαστύπες και σχηματίζεται κύρια στις περιοχές όπου είναι ευνοϊκή η αποσάθρωση των ασβεστολιθικών σχηματισμών.

$V_p = 1300-2000 \text{ m/sec}$
 $\rho = 2.0-2.5 \text{ gr/cm}^3$

Ποτάμιες αναβαθμίδες: Ασύνδετες κροκάλες με παρεμβολές χονδρόκοκκης άμμου και παρουσία ογκολίθων με διάμετρο μέχρι και 70 cm που εμφανίζονται στις δύσεις του Νέδοντα ποταμού.

$V_p = 1300-2000 \text{ m/sec}$
 $\rho = 2.0-2.5 \text{ gr/cm}^3$

Ποτάμιες αποθέσεις: Ογκόλιθοι με διάμετρο μέχρι και 1 m, χάλικες, ασύνδετες κροκάλες, χονδρόκοκκοι ή λεπτόκοκκοι άμμοι και άργιλοι.

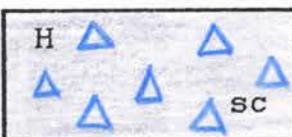
$V_p = 1300-2000 \text{ m/sec}$

$\rho = 2.0-2.5 \text{ gr/cm}^3$

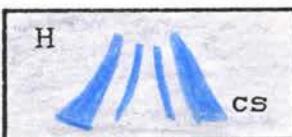
* V_p = ταχύτητα
 ρ = πυκνότητα

Αλλούβιες αποθέσεις: Χάλικες, άμμοι, ερυθροί αργιλοί και σπανιώτερα κροκαλοπαγή, που καλύπτονται από ένα επιφανειακό μανδύα με βλάστηση και εμφανίζονται στο πεδινό τμήμα της περιοχής.
 $V_p = 1300-2000 \text{ m/sec}$
 $\sigma = 2.0-2.5 \text{ gr/cm}^3$

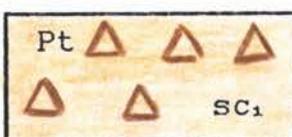

Ολοκαίνικά πλευρικά κορήματα: Ασύνδετες λατύπες ποικίλου μεγέθους και λατυποπαγή μικρού βαθμού συνεκτικότητας που κατά θέσεις είναι αναμεμεγμένα με ερυθρές αργιλούς και προϊόντα αποσάθρωσης του υποβάθρου. Εμφανίζονται κυρίως στην περιοχή της Κάτω Βέργας.
 $V_p = 1300-2000 \text{ m/sec}$
 $\sigma = 2.0-2.5 \text{ gr/cm}^3$

Αλλούβια ριπίδια Ολοκαίνου: Λατυποκροκαλομηγείς αποθέσεις με κροκάλες και λατύπες μικρού μεγέθους συνήθως, που εναλλάσσονται με άμμους και είναι τελείως ασύνδετα. Εμφανίζονται κύρια στις εκβολές των ποταμών και των χειμάρων (πχ. Σερίλας, Βαθύ Λαγκάδι).
 $V_p = 1300-2000 \text{ m/sec}$
 $\sigma = 2.0-2.5 \text{ gr/cm}^3$

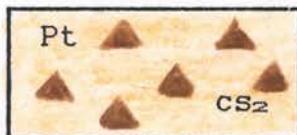
ΠΛΕΙΣΤΟΚΑΙΝΟ

Μεσοπλειστοκαίνικά πλευρικά κορήματα: Γωνιώδη λατυποπαγή και σπανιώτερα κροκαλοπαγή με μεγάλο βαθμό συνεκτικότητας και κροκάλες ή λατύπες ποικίλου μεγέθους. Σε ορισμένες περιοχές είναι μονόμεικτα (πχ. Δίμιοβα), και σε άλλες είναι πολύμεικτα (πχ. Βέργα).
 $V_p = 1300-2000 \text{ m/sec}$
 $\sigma = 2.0-2.5 \text{ gr/cm}^3$

Μεσοπλειστοκαίνικοι κώνοι κορημάτων: Λατυποκροκαλομηγείς αποθέσεις γενικού χρώματος ερυθρού με ποικίλου μεγέθους λατύπες και κροκάλες. Σχηματίζουν στρώματα που διαχωρίζονται μεταξύ τους ως προς το μέγεθος των στοιχείων και το βαθμό συνεκτικότητας. Εμφανίζονται κυρίως κατά μήκος των χειμάρων του ανατολικού τμήματος της περιοχής.
 $V_p = 1300-2000 \text{ m/sec}$
 $\sigma = 2.0-2.5 \text{ gr/cm}^3$

Μονόμεικτα κορήματα με κοιτάσματα Μη: Μονόμεικτα σχετικά συνεκτικά κροκαλολατυποπαγή που αποτελούνται από κροκάλες και λατύπες ποικίλου μεγέθους που προέρχονται αποκλειστικά από ανθρακικά πετρώματα της ενότητας της Τρίπολης. Εμφανίζονται στη βόρεια πλευρά του χείμαρου Ξερίλα.

$$V_p = 1300-2000 \text{ m/sec}$$

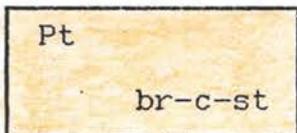
$$g = 2.0-2.5 \text{ gr/cm}^3$$

Μονόμεικτα κορήματα περιοχής ανατολικά από τα Σηροκάμπια: Μονόμεικτα κροκαλοπαγή και σπανιώτερα λατυποπαγή, με κροκάλες και λατύπες ποικίλου μεγέθους που προέρχονται αποκλειστικά από θραύσματα πετρωμάτων της ενότητας της Πίνδου και της Μεταβατικής ενότητας. Εμφανίζονται βόρεια από το χείμαρο Ξερίλα και εκτείνονται μέρι την περιοχή ανατολικά από τα Σηροκάμπια.

$$V_p = 1300-2000 \text{ m/sec}$$

$$g = 2.0-2.5 \text{ gr/cm}^3$$

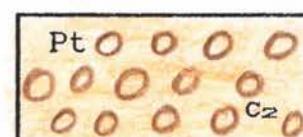

Ερυθροπυριτικός κλαστικός σχηματισμός: Αποτελείται από γωνιώδη κυρίως, αλλά και αποστρογγυλωμένα τεμάχια ποικίλου μεγέθους, που προέρχονται αποκλειστικά από πυριτικά πετρώματα (μεταμορφωμένα και ραδιολαρίτες), με μέτριο βαθμό συνεκτικότητας.

$$V_p = 1300-2000 \text{ m/sec}$$

$$g = 2.0-2.5 \text{ gr/cm}^3$$

Σε ορισμένες περιοχές διακρίθηκαν τα εξής μέλη:

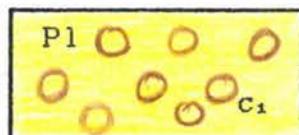
Παλαιοί κώνοι κορημάτων: Λατυποκροκαλοπαγή με κροκάλες και λατύπες ποικίλου μεγέθους συνεκτικά ή και ασύνδετα, που βρίσκονται μέσα σ'ένα ερυθροπυριτικό κλαστικό υλικό και αναπτύσσονται στην περιοχή ανάμεσα στα λαζίκα και τον Νέδοντα ποταμό.

Μονόμεικτα κροκαλοπαγή στα λαζίκα: Μονόμεικτα κροκαλοπαγή από πυριτικές κροκάλες μετρίου μεγέθους που προέρχονται από την *in situ* αποσάθρωση του σχηματισμού του Σκοπευτηρίου.

Κατώτερη σειρά: Μονόμεικτα κροκαλοπαγή που αποτελούνται αποκλειστικά από μεταμορφωμένα πετρώματα με διάμετρο μέχρι 50 cm που περιβάλλονται από λεπτομερέστερο ερυθροπυριτικό υλικό και επικάθονται

ασύμφωνα στους παλιότερους σχηματισμούς.

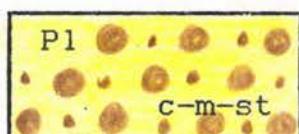
ΠΛΕΙΟΚΑΙΝΟ

Σχηματισμός Αχ. Ιωάννη: Πολύμεικτα κροκλοπαγή με κροκάλες διαμέτρου μέχρι 10 cm που προέρχονται από ασβεστολίθους, ραδιολαρίτες, μεταμορφωμένα πετρώματα και φλύσχη. Αναπτύσσεται στα περιθώρια της λεκάνης και έχει μεταβαλλόμενο πάχος (ενδεικτικά περίπου 80 m). Προς το εσωτερικό της λεκάνης τα κροκαλοπαγή μεταβαίνουν σε σχηματισμούς με λεπτομερέστερο υλικό.

$V_p = 1800-3500 \text{ m/sec}$

$g = 2.2-2.7 \text{ gr/cm}^3$

Σχηματισμός Βελανιδιάς: Εναλλαγές ψαμμιτών και κροκαλοπαγών με συνολικό πάχος 60-80 m περίπου. Οι μάργες έχουν ανοικτό κίτρινο ή ανοικτό ερυθροίωδες χρώμα και εναλλάσσονται με πολύμεικτα κροκαλοπαγή που η διάμετρος των κροκαλών τους φτάνει μέχρι 7cm. Κατά μήκος του δρόμου Καλαμάτα-Μονή Βελανιδιάς παρατηρούνται τουλάχιστον 5 κύκλοι τέτοιων εναλλαγών.

$V_p = 1800-3500 \text{ m/sec}$

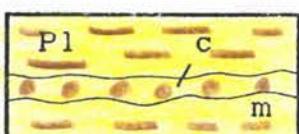
$g = 2.2-2.7 \text{ gr/cm}^3$

Σχηματισμός Σκοπευτηρίου: Μονόμεικτα κροκαλοπαγή διαμέτρου μέχρι 40 cm που αποτελούνται αποκλειστικά από μεταμορφωμένα πετρώματα. Το πάχος τους είναι μεταβαλλόμενο από 0-40 m και εμφανίζονται στην κοιλάδα του Νέδοντα ποταμού στην περιοχή του Σκοπευτηρίου. Στον ίδιο σχηματισμό πρέπει να ανήκουν και τα μονόμεικτα κροκαλοπαγή που συναντάμε στο Κάστρο της Καλαμάτας.

$V_p = 1800-3500 \text{ m/sec}$

$g = 2.2-2.7 \text{ gr/cm}^3$

Σχηματισμός Ασπροχώματος: Μάργες με μέτριο βαθμό συνεκτικότητας, ασαφή στρώση, ανοικτό κίτρινο ή ανοικτό φαιδρό χρώμα και συνολικό ορατό πάχος 80 m. Κατά θέσεις παρατηρούνται ορίζοντες από εναλλαγές κροκαλοπαγών ψαμμιτών και μαργών με σταυρωτή στρώση που το πάχος τους φτάνει τα 6 m περίπου.

$V_p = 1800-3500 \text{ m/sec}$

$g = 2.2-2.7 \text{ gr/cm}^3$

ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΙΝΔΟΥ

ΑΝΩΤΕΡΟ ΚΡΗΤΙΔΙΚΟ

Ks

k

Λεπτοπλακώδεις πολυπτυχωμένοι ασβεστόλιθοι με ενδιαστρώσεις σχιστών αργίλων. Πάχος 20-120 m.
 $V_p = 3000-45000 \text{ m/sec}$
 $g = 2.6-2.8 \text{ gr/cm}^3$

ΚΕΝΟΜΑΝΙΟ

Ks

sh

Εναλλαγές ψαμμιτών, μαργάν και σχιστών αργίλων. Οι ψαμμιτικοί πάγκοι έχουν πάχος από 5-60 cm. Μέγιστο πάχος σχηματισμού 50 m.
 $V_p = 3000-45000 \text{ m/sec}$
 $g = 2.6-2.8 \text{ gr/cm}^3$

Α.Ν. ΙΟΥΡΑΣΙΚΟ - Κ. ΚΡΗΤΙΔΙΚΟ

Is-Ki

sh

Ερυθροί πηλίτες και ραδιολαρίτες. Μέγιστο πάχος 80 m.
 $V_p = 3000-45000 \text{ m/sec}$
 $g = 2.6-2.8 \text{ gr/cm}^3$

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΠΑΛΑΙΟΚΑΙΝΟ - ΗΩΚΑΙΝΟ

Pc-E

sh

Εναλλαγές σχιστολίθων, ερυθρών πηλιτών, μικρολατυποπαγάν ασβεστολίθων και ασβεστολίθων με κερατολιθικούς βολβούς ή κονδύλους. Μέγιστο πάχος 60-80 m.
 $V_p = 3000-45000 \text{ m/sec}$
 $g = 2.6-2.8 \text{ gr/cm}^3$

ΕΝΟΤΗΤΑ ΤΡΙΠΟΛΗΣ

A.N. ΗΩΚΑΙΝΟ

Es

f

Φλύσης: Εναλλαγές ψαμμιτών, πηλιτών και ιλυολίθων με κατά θέσεις επικράτησης της μιάς ή της άλλης φάσης. Στο ανατολικό περιθώριο είναι συχνή η παρουσία κροκαλοπαγών οριζόντων.

 $V_p = 1800-3500 \text{ m/sec}$
 $\rho = 2.2-2.7 \text{ gr/cm}^3$

ΙΟΥΡΑΣΙΚΟ - ΗΩΚΑΙΝΟ

I-E

k-d

Ασβεστόλιθοι νηριτικοί, διλομίτες και διλομιτικοί ασβεστόλιθοι.

 $V_p = 3500-4500 \text{ m/sec}$
 $\rho = 2.6-2.8 \text{ gr/cm}^3$

ΤΕΚΤΟΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΑ

Γεωλογικό δριο ορατό

Γεωλογικό δριο πιθανό

Επώθηση ορατή

Επώθηση πιθανή

Εφιππευση ορατή

Εφιππευση πιθανή

Ρήγμα ανενενεργό ορατό

	Ρήγμα ανενεργό πιθανό
	Ρήγμα πιθανά ενεργό ορατό
	Ρήγμα πιθανά ενεργό πιθανό
	Ρήγμα ενεργό ορατό
	Ρήγμα ενεργό πιθανό
	Ρήγμα σεισμικό ορατό
	Ρήγμα σεισμικό πιθανό
	Σεισμικές διαρρήξεις
	Διεύθυνση και κλίση στρωμάτων
	Αξονες πτυχών
$\Sigma\Delta - \Sigma P$	Σεισμικές διαρρήξεις και ρήγματα που κυριεύουνται στο μετέπειτα

ΓΕΩΜΟΡΦΟΛΟΓΙΚΑ ΣΥΜΒΟΛΑ

Ζώνες τεκτονικών καταπτώσεων ή κατολισθήσεων, άμεσα συνδεδεμένες με την δραστηριότητα ρηγμάτων.

Ζώνες ασταθών πρανών με φαινόμενα καταπτώσεων, κατολισθήσεων και ερπυσμού που δεν συνδέονται άμεσα με ρήγματα.

ΥΠΟΜΝΗΜΑ
ΓΕΩΜΟΡΦΟΛΟΓΙΚΟΥ
ΧΑΡΤΗ

1. Μορφολογική ασυνέχεια

2. Μορφολογική ασυνέχεια με ρήγμα

3. Ζώνες καταπτώσεων άμεσα συνδεδεμένες με την σεισμική δραστηριότητα

4. Κώνοι κορημάτων

5. Κατά βάθος διάβρωση

6. Επιφάνειες ισοπέδωσης

7. Καρστικοποιημένες ζώνες

8. Φωτογεωλογικές γραμμές

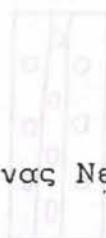

9. Φωτογεωλογικές γραμμές που αναγνωρίσθηκαν στο ύπαιθρο σαν ρήγματα

10. Ρήγματα: Ορατά

Πιθανά

11. Παλαιοπυθμένας Νεογενούς θάλασσας

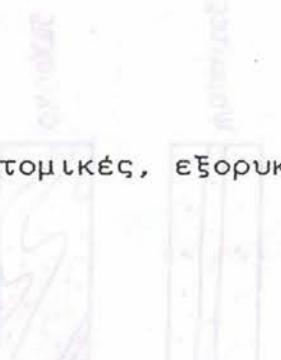
12. Βραχομάζα με ταμένης σεισμικής αντίστασης

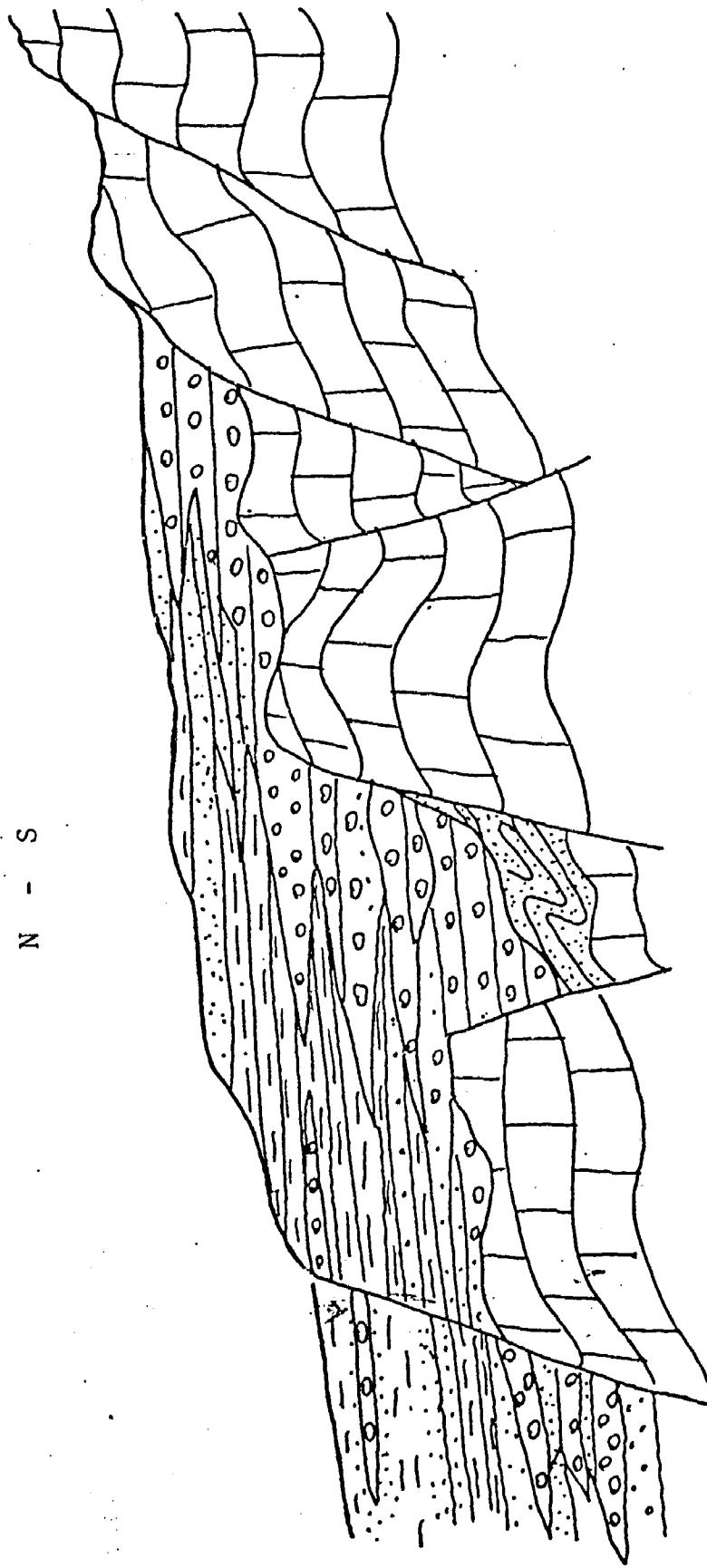
13. Διευθετημένη κοίτη χειμάρου

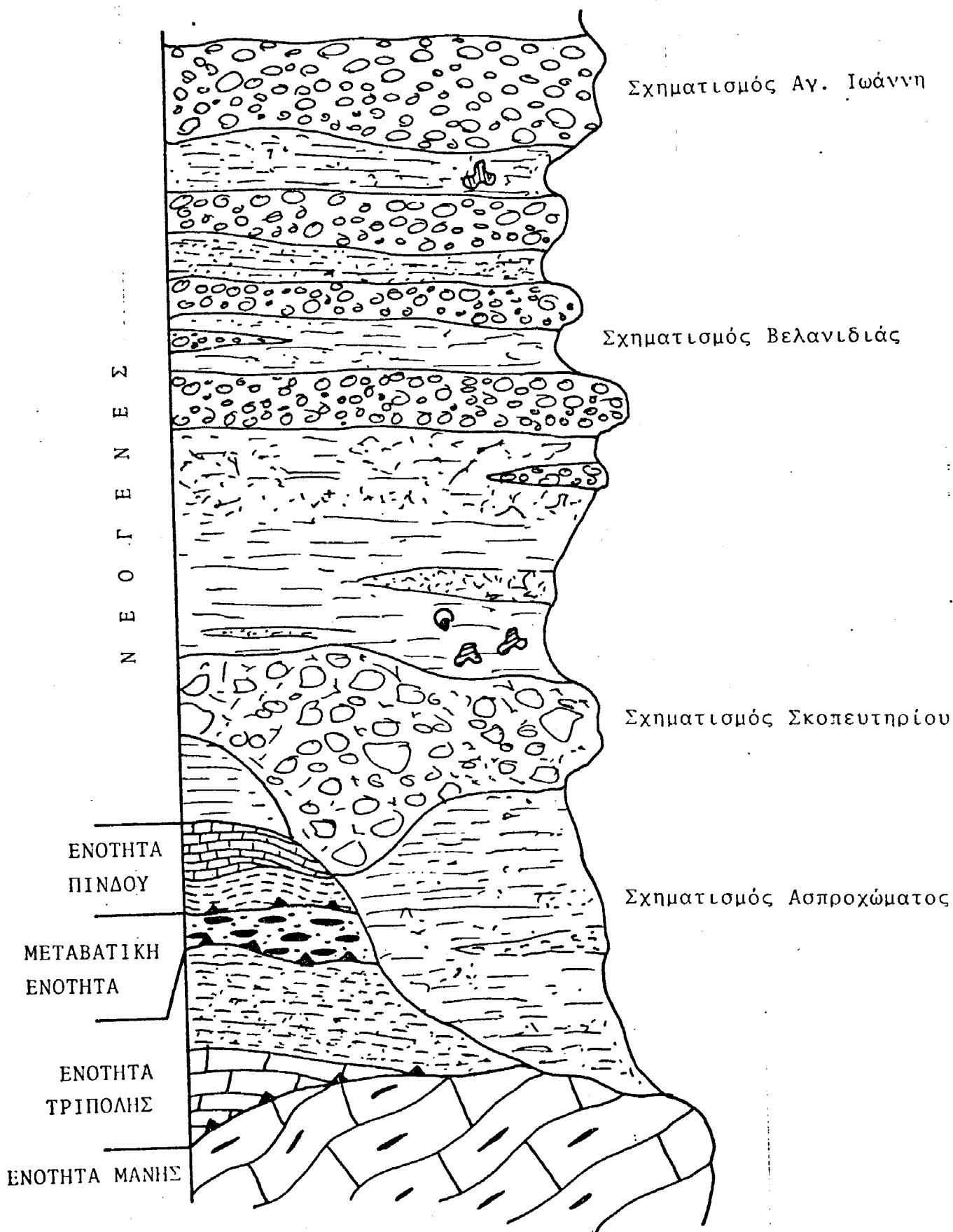
14. Περιοχές αμμοληψίας

15. Λατομικές, εξορυκτικές δραστηριότητες

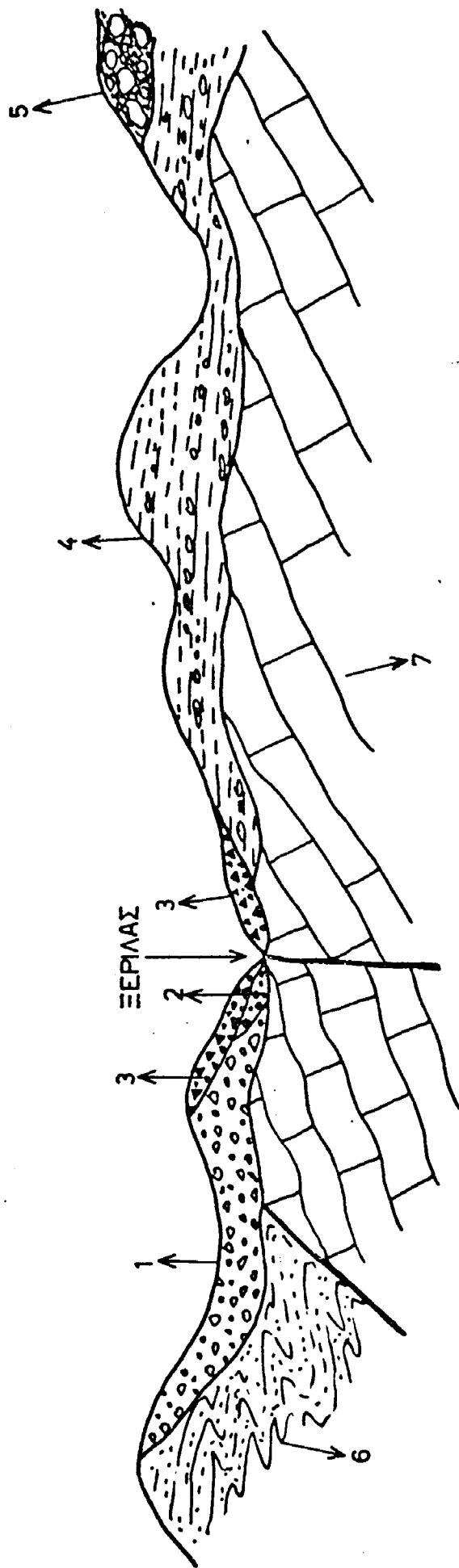
ΣΧΗΜΑΤΙΚΗ ΤΟΜΗ ΤΗΣ ΛΕΚΑΝΗΣ ΤΩΝ ΝΕΟΓΕΝΩΝ

ΣΧΗΜΑΤΙΚΗ ΣΤΡΩΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΚΟΛΩΝΑ ΤΩΝ ΝΕΟΓΕΝΩΝ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΩΝ

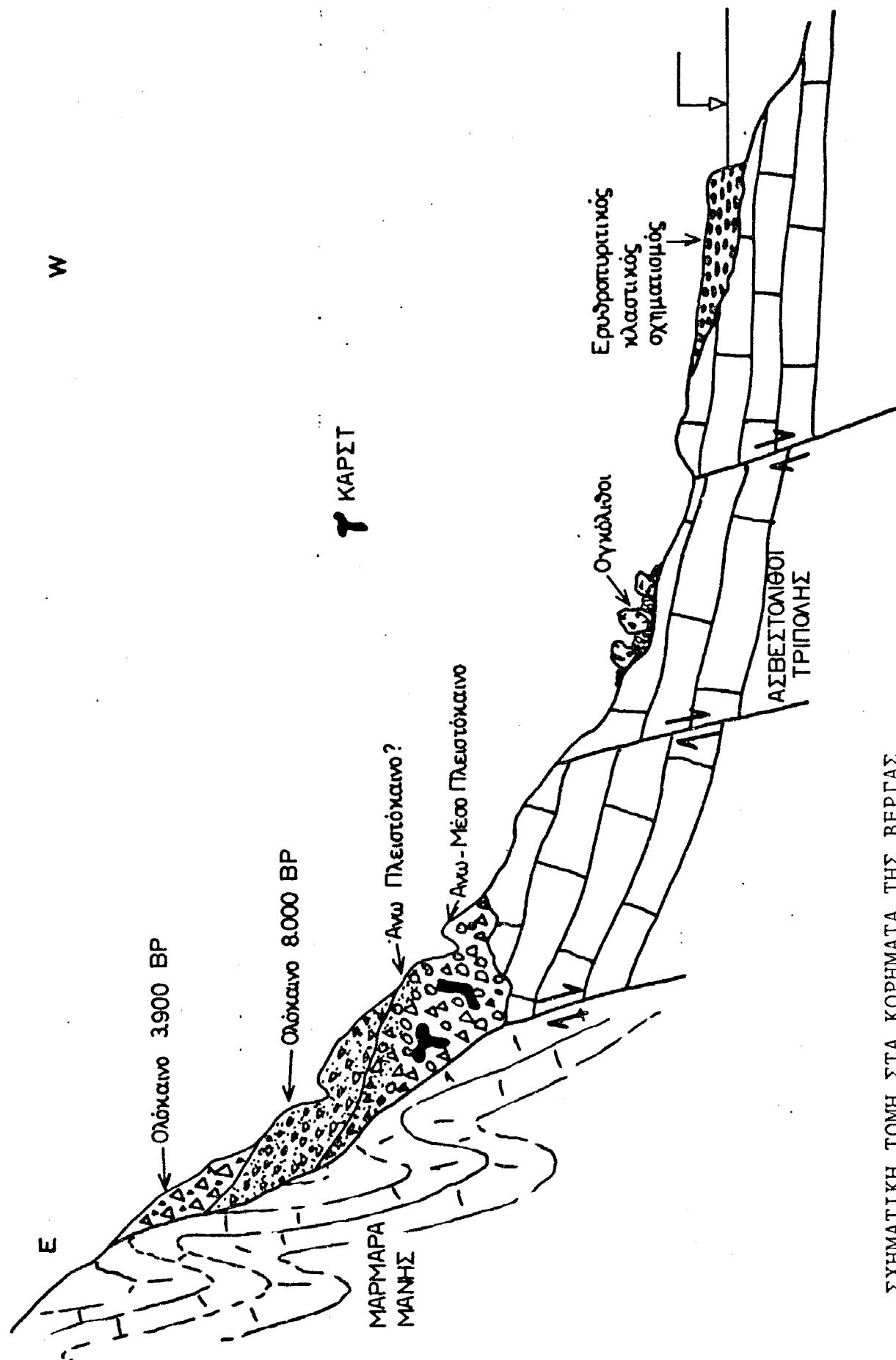
NNW

SSE

1. Μονόμεικτα κροκαλοπανή της περιοχής ανατολικά από τα Ξηροκάμπια
2. Κορήματα με κοιτάσματα Μη
3. Μεσοπλευστοκαλυκού κώνοι κορημάτων
4. Νεογενή (μάργες)
5. Νεογενή (κροκαλοπανή)
6. Φλύσης της ενότητας της Τρίπολης
7. Ανθρακικά της ενότητας της Τρίπολης

ΣΧΗΜΑΤΙΚΗ ΤΟΜΗ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ
ΤΟΥ ΧΕΙΜΑΡΟΥ ΞΕΡΙΛΑ

ΣΧΗΜΑΤΙΚΗ ΤΟΜΗ ΣΤΑ ΚΟΡΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΒΕΡΓΑΣ